

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Т.в.о. перший проректор з
науково-педагогічної роботи
доцент І.І. Солонинко

« 5 » листа 2022р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН І ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ

первинної спеціалізації (інтернатури)

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 14.01.09 Дитяча хірургія

Кваліфікація: лікар-спеціаліст

Кількість навчальних годин:

Всього: 5220 годин (174 кредитів ECTS)

Обговорено і затверджено на
засіданні спеціальної комісії ФПДО
протокол № 1/2022 р.
від «30» листопада 2022 р.
Голова методичної комісії
доцент І.І. Солонинко

Затверджено на
засіданні спеціальної комісії ФПДО
протокол № 1/2022 р.
від «30» листопада 2022 р.
Голова Вченої ради ФПДО
доцент І.І. Солонинко

ЛЬВІВ-2022

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

Розроблено робочою групою Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького у складі:

Січкорі́з Орест Євгенович	- керівник робочої групи, кандидат медичних наук, доцент, декан післядипломної освіти
Кузик Андрій Станіславович	- член робочої групи, кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти
Наконечний Андрій Йосифович	- член робочої групи, доктор медичних наук, професор кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти
Переяслов Андрій Анатолійович	- член робочої групи, доктор медичних наук, професор кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти
Кулик Олена Миколаївна	- член робочої групи, доктор медичних наук, професор кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти;
Наконечний Ростислав Андрійович	- член робочої групи, кандидат медичних наук, завуч кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти;
Федусь Вікторія Петрівна	- член робочої групи, кандидат медичних наук, відповідальна за інтернатуру кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти
Гижа Ліля Юріївна	- член робочої групи, кандидат медичних наук, кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти
Дац Роман Ігорович	- член робочої групи, кандидат медичних наук, кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти
Никифору́к Олеся Мирославівна	- член робочої групи, кандидат медичних наук, кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти
Колівошка Юрій Володимирович	- член робочої групи кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти
Опікан Наталя Миколаївна	- член робочої групи кафедри дитячої хірургії факультету післядипломної освіти

ПОЯСНЮЮЧА ЗАПИСКА

Основною метою інтернатури є підвищення рівня практичної підготовки лікарів-інтернів дитячих хірургів у їх професійній готовності до самостійної лікарської роботи.

Підготовка фахівців за спеціальністю «Дитяча хірургія» буде здійснюватися згідно Європейських стандартів післядипломної підготовки медичних фахівців.

Метою спеціалізованого навчання у галузі дитячої хірургії є набуття знань та практичних навичок у такому обсязі, який дасть змогу самостійно проводити діагностику та лікування відповідно до поточного рівня знань у даній галузі, а також реалізувати завдання щодо профілактики захворювань та зміцнення здоров'я дитячого населення.

Основним завданням інтернатури є вдосконалення професійних навичок з основних розділів дитячої хірургії, вивчення клініки та діагностики дитячих хірургічних захворювань, методів консервативного та оперативного лікування у дітей.

Інтернатура проводиться у формі очно-заочного навчання на кафедрах ЛНМУ ім. Данила Галицького та стажування в базових установах. Підготовка дитячих хірургів в інтернатурі проводиться за індивідуальними навчальними планами, розробленими на підставі типового навчального плану і програми інтернатури.

Програма підготовки в інтернатурі сформована з комплексу освітніх та практичних компонентів, розроблених Львівським національним медичним університетом імені Данила Галицького та базами стажування.

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Спеціальність «Дитяча хірургія» галузь знань 22 "Охорона здоров'я"	
Рівень, ступінь	<i>третій (освітньо-професійний) рівень (НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519)</i>
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст (провізор-спеціаліст)
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання	ступінь магістра (спеціаліста – випуск до 2021 року) за спрямуванням «медичина» або «педіатрія»
Форма проходження інтернатури	Очна
Мова (и)	Українська
Академічні права інтерна	Безперервний професійний розвиток. Можлива подальша підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Робочі місця у закладах охорони здоров'я, самостійне працевлаштування.
Моніторинг та оцінювання	Відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22 червня 2021 року № 1254 «Про затвердження Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2021 року за № 1081/36703 № 1254
Рівень оволодіння	Для кожної компетенції, практичної навички визначаються в кожному з діапазонів від «А» до «D»: A: Має знання, описує B: Виконує, керує, демонструє під наглядом. C: Виконує, керує, демонструє самостійно. D: Вчить або контролює інших у виконанні, управлінні,

	демонстрації.
Обсяг програми	3 академічних роки, 174 кредитів ECTS (5220 годин практичного та теоретичного навчання).

ГРАФІК ОСВІТНЬОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ ПРОХОДЖЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

Типовим навчальним планом підготовки лікаря-інтерна за спеціальністю "Дитяча хірургія" протягом трьохрічного періоду (33 місяці) інтернатури передбачено: 9 місяців навчання на кафедрі дитячої хірургії та суміжних кафедрах (1620 год.) і 24 місяці стажування на базі в лікарні (3600 год.).

Роки навчання	М і с я ц і											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Перший	Б	Б	К	К	К	Б	Б	Б	Б	Б	Б	В
Другий	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	Б	Б	Б	В
Третій	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	К	К	К	В

Примітка: Б - стажування на базі;

К - навчання на кафедрі та суміжних кафедрах;

В - відпустка.

ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗKOBИX КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>Здатність розв'язувати задачі і проблеми різного ступеню складності у галузі надання екстреної та планової хірургічної допомоги пацієнтам віком від 0 до 18 років, що передбачає застосування певного об'єму теоретичних знань та реалізації практичних навичок, отриманих під час навчання в інтернатурі, а також здатність до проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК 01. Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці.</p> <p>ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності.</p> <p>ЗК 03. Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня.</p> <p>ЗК 04. Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами.</p> <p>ЗК 05. Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп'ютерною технікою.</p> <p>ЗК 06. Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці.</p> <p>ЗК 07. Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка).</p> <p>ЗК 08. Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.).</p> <p>ЗК 09. Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.</p> <p>ЗК 10. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.</p>

	<p>ЗК 11. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень.</p> <p>ЗК 12. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани.</p> <p>ЗК 13. Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами.</p> <p>ЗК 14. Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.</p>
<p>Професійні компетентності</p>	<p>Метою навчання в інтернатурі є отримання спеціальної кваліфікації в галузі дитячої хірургії, яка, відповідно до сучасних медичних знань, дає змогу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) вирішення всіх діагностичних та лікувальних проблем, що стосуються дитини з хірургічною патологією; 2) надання медичних консультацій у сфері дитячої хірургії лікарям інших спеціальностей; 3) проведення оперативних втручань у дітей; 4) завідування відділенням дитячої хірургії або спеціалізованою клінікою дитячої хірургії; 5) проведення індивідуальної спеціалізованої медичної практики, а також надання медичних послуг у сфері дитячої хірургії у складі мультидисциплінарної групи; 6) участь у спеціалізованій підготовці в галузі дитячої хірургії інших лікарів, підготовці та підвищенні кваліфікації лікарів інших галузей, а також підготовці середнього медичного персоналу; 7) участь у навчально-виховних заходах серед студентів, пацієнтів та їх сімей; 8) активна участь у командах, що проводять клінічні дослідження, участь у програмах охорони здоров'я в галузі професійної діяльності; 9) участь у розгляді судових і медичних справ у страхових випадках, вирішення питань про необхідність реабілітації, визначення ступеня нанесення шкоди здоров'ю тощо; 10) видача висновків, довідок щодо дітей, які перенесли хірургічні захворювання; 11) участь у плануванні та реалізації проєктів щодо профілактики дитячого травматизму та хірургічних

	<p>захворювань;</p> <p>12) здатність приймати рішення та готовність брати на себе відповідальність за поведінку свою та дорученої йому команди;</p> <p>13) вміння правильно організувати власну роботу та гармонійну співпрацю в колективі;</p> <p>14) здатність встановлювати стосунки з пацієнтом, а також із сім'єю та опікуном пацієнта, поважаючи особисту гідність та культурне, етнічне та соціальне різноманіття;</p> <p>15) знання психологічних детермінант відносин лікар-пацієнт;</p> <p>16) вміння надавати інформацію про стан здоров'я, прогноз та діагностичні та терапевтичні процедури.</p>
--	---

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА БАЗАХ СТАЖУВАННЯ

Курс (блок)1	<i>Вступний курс: „Вступ до спеціалізації дитячої хірургії”</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>виклад основної інформації, що визначає сферу дитячої хірургії.</i>			
Знання та навички	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль
<p>1. <i>Передові та новітні хірургічні технології та інновації</i></p> <p>2. <i>Екстракорпоральна підтримка життєдіяльності при серцево-легеневій недостатності</i></p> <p>3. <i>Принципи нутритивної підтримки пацієнтів</i></p> <p>4. <i>Загальні принципи анестезії у дітей</i></p> <p>5. <i>Оцінка клінічних результатів та методи покращення якості хірургічної допомоги дітям</i></p>	150	30	120	Залік
		6	27	
		5	25	
		3	20	
		7	25	
		3	15	

6. Етика і деонтологія в практиці дитячого хірурга				
7. Хірургічний догляд орієнтований на пацієнта та його родину		3	4	
		3	4	

Курс (блок)2	Переливання крові та її компонентів			
<i>Мета курсу:</i>	<i>отримання знань та практичних навичок у галузі основ трансфузійної медицини, в т.ч. принципи організації служби крові та банку крові, забору та переливання крові та її компонентів. Вступ до проблеми раціонального лікування кров'ю та її компонентами. Розуміння посттрансфузійних ускладнень, а також побічних явищ і реакцій</i>			
Знання	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль
1. Принципи організації служби крові: а) організаційна структура служби крові в Україні, б) правові підстави функціонування державних підрозділів служби крові, лікарняних банків крові, лабораторій трансфузійної імунології, в) організація переливання компонентів крові в медичних установах, принципи співпраці з підрозділами державної служби крові;	150 5	30 8	120 30	Залік
2. Завдання лікарняного банку крові: а) принципи роботи лікарняного банку крові, б) роль та завдання лікаря, відповідального за		5	10	

<p>гемотрансфузію, г) оформлення замовлень на кров та її компоненти, д) документація лікарняного банку крові, е) документація гемотрансфузії у відділеннях,</p>				
<p>3. принципи забору крові, поділу компонентів крові, тестування та розподілу: а) види компонентів крові, б) способи їх отримання, в) параметри контролю якості, г) спеціалізовані компоненти крові: збіднені лейкоцитами, опромінені, інактивовані, д) умови та способи зберігання та транспортування крові з особливим упором на забезпечення належної безпеки;</p>		5	10	
<p>4. раціональне лікування кров'ю та її компонентами: а) трансфузіологічні аспекти лікування анемії, б) клінічні показання до переливання концентратів тромбоцитів, в) клінічне застосування гранулоцитарного концентрату, г) показання до використання свіжозамороженої плазми та кріопреципітату, д) показання до застосування препаратів крові: альбуміну, імуноглобулінів, концентратів факторів згортання крові;</p>		5	20	

<p>6. трансфузійна імунологія:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) клінічно важливі групові системи еритроцитів, б) поняття імунних антитіл, в) тест серологічної сумісності, д) документація результатів випробувань, д) обсяг досліджень лабораторії трансфузійної імунології, ф) принципи документування аналізів груп крові, ж) материнсько-плодовий конфлікт, 		3	30	
<p>7. безпечність крові та її компонентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) методи запобігання передачі патогенів через кров, її компоненти та продукти крові, б) принципи безпечного використання крові та її компонентів, в) обстежень перед переливанням крові, д) метод вибірки для випробування, е) метод контролю крові, що переливається, г) виконання процедури переливання, з) спостереження за пацієнтом під час та після переливання; і) документація щодо процедури переливання; 		2	10	
<p>8. побічні явища та реакції:</p> <ul style="list-style-type: none"> б) типи посттрансфузійних ускладнень: негемолітичні реакції після трансфузії, гемолітичні реакції після трансфузії, в) допомога у разі 				

інфекції, б) патогенез та діагностика ВІЛ-інфекцій, в) клінічна картина СНІДу, г) опортуністичні інфекції та новоутворення при перебігу СНІДу, е) інфекції та новоутворення, поширені у людей з ВІЛ, ф) антиретровірусне лікування, г) ВІЛ-інфекція та захворювання печінки - ко- інфекція HBV та HCV,				
--	--	--	--	--

Курс (блок) 4		<i>Травма</i>			
<i>Мета курсу:</i>		<i>після закінчення курсу лікар повинен оволодіти принципами та специфікою лікування дитячих травм</i>			
Знання	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль	
1) Профілактика дитячого травматизму	150	30 15 15	120 60 60	Залік	
2) Немовлята та діти старшого віку, як постраждалі від нещасних випадків. Принципи надання допомоги в надзвичайних ситуаціях	150	30 15 15	120 60 60	Залік	
3) Травми грудної клітини	150	30	120	Залік	
4) Травми живота	150	30	120	Залік	
5) Травми органів сечостатевої системи	150	30	120	Залік	
6) Травми опорно-рухового апарату	150	30 15 15	60 60	Залік	
7) Ушкодження кисті, м'яких					

тканин кінцівок				
8) Травми центральної нервової системи	150	30 30	120 120	Залік
9) Ушкодження судин				
10) Опіки	150	30 15 15	120 60 60	Залік
11) Жорстоке поводження з дитиною	150	30 10	120 50	Залік
12) Пологовий травматизм		20	70	

Курс (блок) 5	<i>Ендоскопія та відеохірургія у дітей – базовий курс</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>набути базових знань про показання для проведення та техніку виконання ендоскопічних процедур у дітей</i>			
Знання	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль
1) ознайомлення слухача курсу з основними відеохірургічними та ендоскопічними методиками;	150	30	120	Залік
2) торакоскопія та лапароскопія, інструменти, що використовуються для цих процедур;	150	30 10	120 50	Залік
3) огляд показань до цих процедур з урахуванням специфіки дитячого віку, ролі малоінвазивної хірургії в дитячій хірургії;		10	40	
4) обмеження та ускладнення ендоскопічних процедур;		10	30	
5. практичні вправи на				

тренажерах (переміщення предметів, інтракорпоральний шов, зупинка кровотечі);	150	30	120	Залік
---	------------	-----------	------------	--------------

Курс (блок) 6	<i>Ультразвукова діагностика в практиці дитячого хірурга</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>після закінчення курсу лікар повинен провести та інтерпретувати результати ультразвуково дослідження при невідкладних станах у дитячій хірургії</i>			
Знання	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль
1.Режими ультразвукового дослідження;	150	30	120	Залік
а) Знання про можливі фізичні артефакти та діагностичні пастки		10	30	
б) Обговорити з медичним техніком, який відповідає за експлуатацію, прийоми керування сканером.		5	20	
с) Вибір датчика для дослідження		5	30	
d) Визначити УЗ ознаки вільної рідини в черевній порожнині		10	40	
2.Провести FAST протокол	150	30	120	
3.Еластографія в практиці дитячого хірурга		15	60	
		15	60	

Курс (блок) 7	<i>Особливості солідних пухлин дитячого віку</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>ознайомити студентів з питаннями та специфікою дитячої онкології</i>			
Знання	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль
1) Основні принципи дитячої онкології, генетичні аспекти раку, основи променевої терапії	150	30 15	120 60	Залік
2) Освоїти техніку біопсії пухлинних утворень у дітей	150	30 15	120 60	Залік
3) Пухлина Вільмса (нефробластома)		15	60	
4) Нейробластома	150	30 15	120 60	Залік
5) Доброякісні пухлини печінки		5	20	
6) Злоякісні пухлини печінки		5	20	
7) Пухлини травного каналу		20	80	
Діагностика та лікування злоякісних пухлин м'яких тканин	150	30	120	Залік
8. Інші пухлини м'яких тканин		10	40	
9. Тератоми та інші похідні з статевих клітин пухлини.		10	40	
10) Ходжкінська та неходжські лімфоми		10	40	
11) Пухлини яєчника	150	30 10	120 40	Залік
12) Пухлини яєчка		10	40	
13) Пухлини наднирників		10	40	
14) Пухлини легень та грудної стінки	150	30 10	120 40	Залік
15) Пухлини кісток		10	40	
16) Пухлини мозку		10	40	

--	--

Курс (блок) 8		<i>Трансплантологія</i>			
<i>Мета курсу:</i>		<i>після закінчення курсу лікар повинен бути обізнаним з основними принципами трансплантації органів, правовими основами трансплантації в Україні</i>			
Знання	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль	
1) Основні принципи та правові основи трансплантації	150	30 15	120 60	Залік	
2) Знання основних питань, пов'язаних із заготівлею та трансплантацією органів,		15	60		
3) Правила та методи підтвердження смерті мозку,	150	30 10	120 40	Залік	
4) Показання та методи трансплантації органів у дітей,		10	40		
5) Основні правила ведення пацієнтів після трансплантації органів;		10	40		
6) Трансплантація нирки	150	30 10	120 30		
7) Трансплантація підшлункової залози та острівцевих клітин		5	30		
8) Трансплантація печінки		10	30		
9) Трансплантація кишківника у дітей	150	30 5	120 30		
10) Трансплантація серця		10	40		
11) Трансплантація легень		10	40		
12) Хірургічні наслідки асоційовані з трансплантацією кісткового мозку у дітей		10	40		

Курс (блок) 9	<i>Хірургічні захворювання голови та шиї</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>Після закінчення курсу лікар повинен знати патогенез виникнення, клінічні прояви та принципи лікування хірургічних захворювань голови і шиї у дітей</i>			
Знання	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль
Щелепно-лицеві вади розвитку	150	30	120	Залік
1) Розуміння і турбота про дітей з розщелиною губи та піднебіння		10	30	
Вміти проводити трахеостомію		5	30	
Вміти проводити догляд за трахеостомаю		5	30	
Вміти провдити зондове годування у дітей			30	
2) Отоларингологічні розлади		10		
3) Ураження слинних залоз	150	30	120	Залік
4) Ураження лімфатичних вузлів		6	15	
		6	15	
5) Ураження щитоподібної та прищитоподібних залоз				
6) Кісти шиї		6	30	
7) Кривошия				
		6	30	
		6	30	

Курс (блок) 10	<i>Торакальна хірургія</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>Після закінчення курсу лікар повинен знати патогенез виникнення, клінічні прояви та принципи лікування вроджених вад розвитку та хірургічних захворювань грудної стінки та органів грудної порожнини</i>			
Знання	Всього	Семінари	Самостій на робота	Контроль

1) Ураження грудної залози	150	30	120	Залік
2) Вроджені деформації грудної клітки		10	40	
3) Вроджені діафрагмальні грижі		10	40	
4) Кісти легень та середостіння	150	30	120	Залік
5) Ураження гортані, трахеї та верхніх дихальних шляхів		10	40	
6) Інфекційні ураження та хвороби легень, плеври та середостіння		10	40	
7) Езофагоскопія та діагностичні методики	150	30	120	Залік
8) Розриви та перфорації стравоходу		5	20	
9) Вроджені вади стравоходу		5	20	
10) Післяопікові стриктури стравоходу		5	20	
11) Пластика стравоходу		5	20	
12) Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба		5	20	
		5	20	

Курс (блок) 11	<i>Абдомінальна хірургія</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>після закінчення курсу лікар повинен знати ембріологію вад розвитку черевної стінки та органів черевної порожнини, можливості їх пре-та постнатальної діагностики, патогенез розвитку, клінічні прояви способи візуалізації та лікування вроджених вад та захворювань черевної стінки та органів черевної порожнини</i>			
Знання та навички	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль

1) Патологія пупка та жовточної протоки	150	30 5	120 20	Залік
2) Вроджені дефекти передньої черевної стінки		10	50	
3) Пахові кили та гідроцеле		5	20	
4) Неопущення яєчка, перекрут сім'яного канатика, варикоцеле		10	30	
5) Гіпертрофічний пілоростеноз	150	30 10	120 40	Залік
6) Пептична виразка та інші захворювання шлунку		10	40	
7) Баріатрична хірургія підліткового віку		10	40	
8) Дуоденальна атрезія та стеноз, кільцева підшлункова залоза	150	30 5	120 10	Залік
9) Атрезія та стеноз тонкої кишки		5	20	
10) Меконіальний ілеус				
11) Дивертикул Меккеля				
12) Інвагінація		3	30	
13) Порушення повороту та фіксії кишківника		5 5	20 20	
14) Інші стани, що спричиняють обструктивну кишкову непрохідність		5 2	10 10	
15) Синдром короткої кишки				
16) Шлунково-кишкові кровотечі	150	30 5	120 20	
17) Подвоєння травного тракту				
18) Мезентеріальні та чепцеві кісти		5	20	
19) Асцит		5	20	
20) Поліпійдна хвороба шлунково-кишкового тракту		5	20	
		5	20	

21) Некротичний ентероколіт		5	20	
22) Хвороба Крона				
23) Виразковий коліт	150	30	120	Залік
24) Первинний перитоніт		6	20	
25) Стоми тонкої та товстої кишки		6	20	
		6	20	
		6	30	
26) Атрезія, стеноз та інші обструктивні стани ободової кишки		6	30	
27) Апендицит	150	30	120	Залік
28) Хвороба Гіршпрунга		5	20	
29) Кишковий дисгангліоз та інші порушення кишкової моторики				
30) Аноректальні вади розвитку		10	40	
		5	10	
31) Жовтяниця немовлят: біліарна атрезія		5	20	
32) Кіста загальної жовчної протоки		5	30	
33) Хвороби жовчного міхура та інфекційні ураження печінки	150	30	120	Залік
34) Портальна гіпертензія		5	20	
35) Хірургічна патологія підшлункової залози		5	20	
36) Хірургічна патологія селезінки		5	20	
37. Описувати об'єктивний статус та визначати клінічні та рентгенологічні симптоми вад розвитку, що супроводжуються кишковою непрохідністю.		5	20	
		5	20	
		5	20	
38. Продемонструвати техніку виконання пневмоіригографії при інвагінації у дітей.	150	30	120	Залік
39. Проводити лапароцентез, лапаротомію		10	40	

		10	40	
		10	40	

Курс (блок) 12	<i>Хірургічна патологія сечостатевої системи</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>ознайомити інтернів з діагностикою та лікуванням вад і захворювань сечовидільної системи</i>			
Знання	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль
1) Агенезія, дисплазія нирки, полікістозна хвороба.	150	30	120	Залік
2) Підковоподібна нирка та ектопія		10	30	
3) Обструкція сечовідно-мискового з'єднання		10	30	
4) Інфекційне ураження нирок, абсцес, міхурово-уретральний рефлюкс, сечокам'яна хвороба, тромбоз ниркової вени		5	30	
5) Подвоєння уретри та уретероцеле	150	30	120	Залік
6) Порушення функції сечового міхура		6	20	

7) Реконструкція сечового міхура та вихідного отвору сечового міхура		6	20	
8) Нетримання та спроможність відведення сечі		6	20	
9) Мегауретер та синдром сливоподібного живота		6	30	
			120	Залік
10) Екстрофія сечового міхура, клоакальна екстрофія	150	6	20	
11) Гіпоспадія		30	20	
12) Аномалії уретри, статевого члена, калитки		6	30	
13) Порухення статевого розвитку		6	30	
14) Аномалії розвитку статевої системи у дівчаток		6	20	
		6	120	Залік
15) Інтерпретувати допоміжні методи дослідження (УЗД, екскреторна урографія, цистографія, сканування), лабораторні та біохімічні аналізи.	150	6	60	
16) Проводити катеризацію сечового міхура; демонструвати техніку епіцистостомії.		6		
		15	60	

Курс (блок) 13	<i>Ендоскопія та відеохірургія у дітей – поглиблений курс</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>поглибити навчання в області показань та виконання ендоскопічних операцій</i>			
Знання та навички	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль

	150	30	120	Залік
1) ознайомлення учасника з передовими торакоскопічними і лапароскопічними методиками		10	40	
2) а також інструменти, що використовуються для цих процедур;		5	30	
3) огляд показань до цих процедур, у тому числі хірургічного втручання новонародженого і немовлят;		10	30	
4) лікування ускладнень ендоскопічних процедур;	150	5	20	
5) практичні вправи на тренажерах, у тому числі з техніки накладення ендоскопічних швів;		30	120	Залік
6) передача або спостереження за відеоопераційними процедурами.		15	60	
1) Демонструвати навички використання ендоскопічних інструментів на тренажерах;	150	30	120	Залік
2) Демонструвати основні етапи певних ендоскопічних операцій на тренажерах;		6	30	
3) Встановлення троакарів;		6	30	
4) Фіксація троакарів;		6	20	
5) практичні вправи на тренажерах, у тому числі з техніки накладення ендоскопічних швів.		6	20	
		6	20	
		6	20	

Курс (блок) 14	<i>Вади розвитку опорно-рухового апарату. Хірургія хребта</i>			
<i>Мета курсу:</i>	<i>надати лікарям-інтернам поглиблені знання в галузі вад розвитку опорно-рухового апарату та хірургії хребта у дітей</i>			
Знання та навички	Всього	Семінари	Самостійна робота	Контроль
1) Вроджений звих стегна	150	30	120	Залік
2) Вроджена клишоногість		10	40	
3) Вроджена м'язова кривошия		10	40	
4) Вроджені вади верхньої кінцівки	150	30	120	Залік
5) Вроджені та набуті деформації хребта		10	40	
6) Диспластичні захворювання кісток		10	40	
1) Вміти проводити етапне гіпсування при клишоногості;	150	30	120	Залік
2) Вміти проводити фіксацію у стременах Павлика;		5	30	
3) УЗД кульшових суглобів у немовлят;		5	30	
4) Вміти провести клінічне обстеження дитини з найбільш поширеними вадами розвитку опорно-рухового апарату: кривошиї, косорукості, вивиху стегна, клишоногості, синдактилії, полідактилії, ектодактилії, амніотичних перетяжках, недорозвитком та псевдоартрозом кісток гомілки.		10	30	

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ
«ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ» 1-го РОКУ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ТА
СУМІЖНИХ КАФЕДРАХ**

(очна частина інтернатури)

	Кількість навчальних годин				
	Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота	Всього
Профільна кафедра	34	128	216	90	468
Дитяча хірургія	22	116	210	82	430
Військово-медична підготовка	12	12	6	8	38
Суміжні кафедри:					
Медицина катастроф					8
Анестезіологія та реанімація					24
Дитячі інфекційні хвороби					24
Особливо небезпечні інфекції					16
Всього					72
Разом					540

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ
«ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ» 2-го РОКУ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ТА
СУМІЖНИХ КАФЕДРАХ**

(очна частина інтернатури)

	Кількість навчальних годин				
	Лекції	Семінари	Практичні	Самостійна	Всього

			заняття	робота	
Профільна кафедра	42	136	208	90	476
Дитяча хірургія	34	118	172	72	396
Топографічна анатомія та оперативна хірургія	8	18	36	18	80
Суміжні кафедри:					
Невідкладні стани в терапії					20
Невідкладні стани в педіатрії					20
Опіки					16
Радіаційна медицина					8
Всього					64
Разом					540

**НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ
«ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ» 3-го РОКУ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ТА
СУМІЖНИХ КАФЕДРАХ**

(очна частина інтернатури)

	Кількість навчальних годин				
	Лекції	Семінари	Практичні заняття	Самостійна робота	Всього
Профільна кафедра	48	147	236	90	521
Дитяча хірургія	34	143	226	82	485
Основи експертизи тимчасової та стійкої	14	4	10	8	36

непрацездатності					
Суміжні кафедри:					
Трансплантологія					8
Медична інформатика					3
Медичне право					8
Всього					19
Разом					540

За весь період спеціалізації в інтернатурі лікар-інтерн повинен оволодіти певним переліком практичних навичок і оперативних втручань. В даному переліку передбачено чотири рівні засвоєння матеріалу: 1-й рівень (А) – має знання, описує, розуміє суть методики; 2-й (В) – виконує, керує, демонструє під наглядом; 3-й (С) – виконує, керує, демонструє самостійно набуті знання та навички в обстеженні, діагностиці і лікуванні хворих; 4-й (D) – вчить або контролює інших у виконанні, управлінні, демонстрації певної компетентності, практичної навички.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЯКИМИ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ ЛІКАР-ІНТЕРН ЗА ФАХОМ «ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ» ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ

Назва маніпуляцій	Ступінь оволодіння
Пункція вени (периферичної та центральної)	С
Венесекція.	С
Переливання крові та її замінників.	С
ПХО рани	D
Визначення венозного тиску.	С
Визначення тривалості кровотечі та часу згортання крові.	С
Визначення об'єму або дефіциту циркулюючої крові.	С
Місцеве знеболення.	С
Проведення комплексу вправ ЛФК в післяопераційному періоді	С
Пальцеве дослідження прямої кишки.	С
Зондування, промивання шлунка, аспірація шлункового вмісту	С

Дренування плевральної порожнини за Бюлау	В
Введення зонда Блекмора.	С
Сифонна клізма.	С
Паранефральна блокада.	В
Пункція черевної порожнини.	В
Пункція абсцесів черевної порожнини.	А
Лапароскопія при гострому апендициті	В
Лапароскопія при варікоцеле	В
Діагностична лапароскопія	В
Лапароскопія при крипторхізмі	В
Лапароскопічна холецистомія.	А
Доудентальне зондування.	В
Взяття шлункового соку для дослідження шлункової секреції.	С
Ph-метрія шлункового вмісту (в шлунку)	В
Зондове годування хворих.	В
Пункція плевральної порожнини.	С
Лапароцентез.	В
Анестезіолого-реанімаційні заходи.	
Перидуральна анестезія.	А
Інтубація трахеї.	С
Звільнення дихальних шляхів. Штучне дихання.	С
Допоміжне дихання. Штучна вентиляція легень.	В
Закритий масаж серця.	С
Трахеостомія (відпарцювання операції на трупах).	С
Трахеотомія	С
Пункція трахеї і мікроіригація бронхіального дерева.	С
Гемосорбція.	А
Урологічне відділення.	
Катетеризація та промивання сечового міхура.	С
Цистоскопія.	В
Новокаїнова блокада сім'яного канатика.	С
Катетеризація сечоводів.	С
Гінекологічне відділення	
Ректоабдомінальне бімануальне та вагінальне обстеження	В
Пункція заднього склепіння піхви.	В
Онкологічний центр	
Пункційна біопсія пухлин	В
Лімфаденектомія будь-якої локалізації	С
Травматологічне і нейрохірургічне відділення	

Спинномозкова пункція	В
Вправлення вивихів плеча і стегна	С
Репозиція кісткових уламків при нескладаних переломах кісток кінцівок	В
Гіпсова іммобілізація при переломах кісток	С
Накладання скелетного витяжіння	В
Пункція колінного суглобу	В
Поліклініка	
Місцеве знеболення при гнійних захворюваннях м'яких тканин	С
Розкриття і дронування абсцесу, флегмони.	Д
Рентгенологічний кабінет	
Рентгеноскопія та рентгенографія грудної клітки	В
Оглядова рентгеноскопія органів черевної порожнини	В
Рентгеноскопія шлунково-кишкового тракту	В
Іригоскопія та іригографія	В
Екскреторна урографія	В
Холецисто-холангіографія	А
Ретроградна урографія	В
Флебографія	А
Фістулографія та фістулоскопія	В
Радіоізотопна діагностика захворювань печінки, підшлункової та щитовидної залоз.	А
УЗД органів черевної порожнини та заочеревинного простору	А
Комп'ютерне обстеження органів черевної порожнини, заочеревинного простору та тазу	А
Клінічна лабораторія	
Визначення гемоглобіну	С
Визначення гематокриту	С
Визначення групи та резус приналежності крові	Д
Кабінет ендоскопії і функціональної діагностики	
Фіброгастродуоденоскопія	В
Аноскопія	С
Ректороманоскопія	В
Фіброколоноскопія	А
Осцилографія	А
Реовазографія	В
Капіляроскопія.	В

**ПЕРЕЛІК ОПЕРАТИВНИХ ВТРУЧАНЬ, ЯКИМИ ПОВИНЕН
ОВОЛОДІТИ ЛІКАР-ІНТЕРН ЗА ФАХОМ «ДИТЯЧИЙ ХІРУРГ»
ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ІНТЕРНАТУРИ**

Назва втручань	Ступінь оволодіння
Хірургічне відділення	
Обробка рук хірурга	D
Обробка операційного поля	D
Класична апендектомія	C
Ретроградна апендектомія	B
Розкриття та дронування періапендікулярного абсцесу	B
Зашивання перфоративної виразки шлунка і 12-палої кишки	C
Пілоропластика по Фреде-Рамштедту	C
Гастро-дуоденотомія, прошивання кровоточивої судини виразки.	B
Операції при защемлених грижах	C
Ентеростомія	B
Формування анастомозу кінець в кінець	B
Формування анастомозу кінець в бік	B
Формування анастомозу бік в бік	B
Ілеотрансверзостомія	B
Гастротомія. Прошивання виразково-розширених вен стравоходу	A
Зовнішня цеко- трансверзо-сигмостомія	B
Декомпресійна інтубація кишечника	B
Роз'єднання зрощень при злуковій кишковій непрохідності	C
Лапаротомія при перитонітах, дронування черевної порожнини	B
Інтраперитонеальний лаваж	A
Розкриття міжпетлевих абсцесів	B
Розкриття абсцесу дугласового простору	B
Розкриття піддіафрагмального абсцесу	B
Холецистектомія	B
Серединна лапаротомія	B
Операція Касаї	B
Холедохотомія і холедохостомія	A
Видалення поліпів прямої кишки	B
Дуоденотомія, папілотомія, папілопластика	A
Дронування сальникової сумки при панкреатитах	A
Секвестректомія і резекція підшлункової залози	A
Дронування заочеревинного простору	B

Операція при кістах підшлункової залози: марсупілізація, внутрішнє дренивання, висічення кісти.	A
Ампутація кінцівок	A
Інтубація трахеї	B
Видалення сторонніх тіл дихальних шляхів	B
Селективна проксимальна ваготомія	A
Операції при пупкових килах	C
Операції при килах білої лінії живота	C
Операції при пахвинних килах	C
Операції при стегнових килах (косих, прямих)	B
Операції при післяопераційних килах	B
Низведення яєчка по Петривальському	C
Circumcizio	C
Операції при вападіннях прямої кишки	C
Операція Дюамеля	C
Операції сфінктероміотомій по Свенсону	C
Операція промежнинної проктопластики по Пену	B
Операція Свенсона	B
Операція Соаве-Болея	B
Первинна хірургічна обробка опіків	C
Пересадка шкіри	A
Операції при пневмотораксі, гемопневмотораксі	B
Операції при проникаючих травмах грудей	B
Торакотомія	B
Спленектомія	B
Зашивання рани печінки	B
Зашивання пошкоджень кишок	B
Урологічне відділення	
Ушивання ран яєчка	C
Операція при парафімозі	C
Видалення гідатиди яєчка	C
Дисторсія яєчка при перекрутах	C
Операції при водянках яєчка і сім'яного канатика	C
Операції при варикозному поширенні вен сім'яного канатика	C
Зашивання ран сечового міхура	A
Розкриття паранефриту	B
Гінекологічне відділення	
Ушивання апоплексії яєчника	C
Видалення труби при позаматковій вагітності	B

Видалення кисти яєчника	В
Клиновидна резекція яєчника	В
Травматологічне і нейрохірургічне відділення	
Первинна хірургічна обробка ран м'яких тканин	С
Трепанція черепа	А
Первинна хірургічна обробка проникаючих ран черепа	А
Ламінектомія	А
Остеосинтез при переломах кісток	А
Первинна хірургічна обробка відкритих переломів кісток	В
Секвестректомія	В
Операції при бурситах	В
Резекції кістки кістки	В
Ампутації кінцівок	А
Поліклініка	
Операції при фурункулах, карбункулах, гідраденітах	С
Операції при врослому нігті	С
Розкриття абсцесів підшкірної клітковини	С
Операції при підшкірному, шкірному панариції, пароніхії	С
Операції при сухожильному і кістковому панариціях	В
Розкриття гнійників кисті	В
Видалення доброякісних пухлин м'яких тканин (атером, ліпом, фібром, гігром).	С
Видалення сторонніх тіл з м'яких тканин.	С

ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА ЗА ФАХОМ «ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ»

ЛІКАР ДИТЯЧИЙ-ХІРУРГ ПОВИНЕН ЗНАТИ:

- основи законодавства України та норми права, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я;
- організацію планової та екстренної допомоги населенню країни (загальні питання), організацію роботи в хірургічному відділенні і в кабінеті поліклініки, перев'язувальній, операційній;
- організацію медичної допомоги населенню за умов виникнення екстремальних ситуацій з масовими ушкодженнями;
- основні питання топографічної анатомії;
- нормальну фізіологію систем організму, етіопатогенез хірургічних захворювань, взаємозв'язок функціональних систем у здорових і хворих;
- орієнтуватись в константах гомеостазу, їх порушеннях та корекції;
- інтерпретувати результати загальних та спеціальних методів дослідження, робити на основі цих даних узагальнення та практичні висновки;

- питання асептики та антисептики в хірургії; основні документи, які регламентують заходи з підтримання санітарно-епідеміологічного режиму хірургічних відділень;
- основи фармакотерапії (зокрема антибіотико- та гормонотерапії), основи імунології, антибіотикопрофілактики в хірургії;
- клінічну симптоматику основних хірургічних захворювань, особливості їх перебігу у дітей, диференційну діагностику хірургічних хвороб з суміжною (урологічною, гінекологічною, терапевтичною) патологією;
- основи фізіотерапії, курортології, лікувального масажу, фізкультури та інших параклінічних методів;
- основи дієтології;
- питання специфічних хірургічних інфекцій (сибірська язва, правець, тощо);
- основи післяопераційної реабілітації та положення про тимчасову стійку втрату працездатності;

ЛІКАР ДИТЯЧИЙ-ХІРУРГ ПОВИНЕН ВМІТИ:

- провести цілеспрямоване клінічне обстеження хворого;
- визначити необхідний обсяг лабораторних, рентгенологічних та інших спеціальних досліджень, організувати своєчасне їх виконання, прокоментувати їх результати;
- чітко визначити тяжкість стану хворого та обсяг проведення реанімаційних заходів;
- надати невідкладну допомогу хворим в термінальних ситуаціях (масаж серця та інші заходи для відновлення його роботи, штучне дихання, термінова трахеостомія, методи зупинки зовнішньої кровотечі, профілактика та лікування шоку, промивання шлунка при отруєннях та інші маніпуляції);
- визначити покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
- провести покази для госпіталізації за профілем та організувати її;
- провести диференційну діагностику захворювання у дорослих та дітей, в разі потреби організувати консультацію профільних спеціалістів;
- обґрунтувати тактику медикаментозного і оперативного лікування хворих з хірургічними захворюваннями;
- обґрунтувати покази до проведення операції з урахуванням стану хворого, необхідності передопераційної підготовки та методів знеболення;
- визначити групову і резусну приналежність крові, проводити проби на індивідуальну сумісність, переливати кров і кровозамінні розчини, діагностувати ускладнення та застосовувати заходи боротьби з ними;
- застосовувати принципи післяопераційного лікування хворих;
- своєчасно діагностувати і лікувати післяопераційні ускладнення.

ЛІКАР ДИТЯЧИЙ-ХІРУРГ ПОВИНЕН ВОЛОДІТИ НАСТУПНИМИ МАНІПУЛЯЦІЯМИ ТА ТЕХНІКОЮ ОПЕРАЦІЙ:

- пункцією вени, вимірюванням венозного тиску, венесекцією;
- первинною хірургічною обробкою рани;
- методикою трахеотомії та трахеостомії;
- пункцією плевральної порожнини, її дрениванням;
- пункцією порожнини перикарду і серця;
- введенням шлункового зонду та зонду Блекмора;
- пункцією черевної порожнини, лапароцентезом;
- методикою екстрених лапаротомій;
- операціями при гострому апендициті, гострому холециститі, проривній виразці шлунка і дванадцятипалої кишки, защемленій грижі, гострій кишкової непрохідності, травматичному розриві селезінки, кишок та інших органів;
- накладанням гастротомії і колостоми;
- дослідженням прямої кишки: пальцевим, дзеркалом, аноскопом;
- перев'язуванням гемороїдальних вузлів;
- методикою консервативного та оперативного лікування хворих з внутрішньою кровотечею;
- методикою розкриття та дренивання абсцесів, флегмон, парапроктитів, панариціїв, карбункулів та фурункулів;
- фістулографією;
- лікуванням опікових ран та при відмороженні;
- видаленням сторонніх тіл із м'яких тканин;
- видалення доброякісних пухлин м'яких тканин, що розташовані поверхнево;
- зупинкою кровотечі при травмі магістральних судин;
- методикою паранефральної, вагосимпатичної, провідникової та інших новокаїнових анестезій;
- методикою катетеризації, надлобкової пункції сечового міхура та епіцистомії;
- методикою знеболення і тимчасової та постійної іммобілізації при переломах різної локалізації, вправлення вивихів;
- технікою проведення планових операцій при грижах, апендициті, холециститі.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ПРИМІРНА ПРОГРАМА, ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Європейські стандарти післядипломної підготовки медичних фахівців.
2. Положення про інтернатуру та вторинну лікарську (провізорську) спеціалізацію від 22 червня 2021 року № 1254.

3. сайт Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (<http://komzdrav.rada.gov.ua>);
4. офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua>);
5. веб-портал Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua/>);
6. офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України (<http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>);
7. сайт Національна академія медичних наук України (<http://www.amnu.gov.ua/index.php>); сайт AskReform (<http://askreform.com>);

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Амбулаторно-поліклінічна хірургія дитячого віку: навчально-методичний посібник. Видання друге, доповнене та перероблене / за заг. ред. проф. В.А. Дігтяра, проф. В.І. Сушка. – Дніпро: Герда, 2018. – 248 с.
2. Бензар І.М. Політравма у дітей : навч.-метод.посіб. /І.М.Бензар, В.Є.Бліхар, Б.М.Боднар, за ред. А.Ф.Левицького. – Укрмедкнига. – Тернопіль. – 2014. - 200 с.
3. Дитяча хірургія: навч.-метод. пос.// за ред. В.А. Дігтяра. – Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. – 338 с.
4. Коноплицький В.С. Апендицит у дітей: вікові особливості клінічних проявів та епонімічна симптоматика / В.С. Коноплицький, В.В. Погорілий, О.Г. Якименко, О.О. Фомін. – Вінниця, ТОВ «ТВОРИ». – 2020. – 112 с.
5. Ксьонз І.В. Практичні навички з дитячої хірургії та реаніматології / І.В. Ксьонз, Є.М. Гриценко, Д.А. Шкурупій. – Полтава, видавництво «Сімон», 2015. – 127 с.
6. Навчально-методичний посібник «Основи діагностики, лікування та реабілітації вад розвитку опорно-рухового апарату в дітей» /за ред. А.Ф. Левицького. - Тернопіль:ТНМУ,2019.-220с.
7. Погорілий В.В. Дитяча хірургія. Част.1/ під заг. ред. В.В. Погорілого, О.Г. Якименко, В.С. Коноплицького, В.А. Навроцького. – ПП «ТД Едельвейс і К». – Вінниця. – 2016. – 352с.
8. Погорілий В.В. Дитяча хірургія: метод. реком., част.1 / В.В. Погорілий, Н.Г. Пшук, О.Г. Якименко, В.А. Навроцький. – ПП «ТД Едельвейс і К». – Вінниця. -2016. -351с.
9. Порушення випорожнень у дітей: закрепи та енкопрез /В.Ф. Рибальченко, В.В. Бережний, В.С. Коноплицький та ін.; За ред. проф. В.Ф. Рибальченка, В.В. Бережного, В.С. Коноплицького, П.С. Русака. – К.: ПП «ІНПОЛ ЛТМ», ТОВ «Друкарня "Рута"», 2018. – 548 с.
10. Русак П.С. Вади розвитку черевної стінки у дітей / П.С. Русак, В.С. Коноплицький, О.Д. Фофанов. – Житомир: «Полісся», 2020. – 148 с.
11. Сілкіна Ю.В. Медична ембріологія з основами тератології/ Сілкіна Ю.В., Веропотвелян М.П., Данкович Н.О.- Вінниця: Нова Книга, 2019. – 208с.

12. Хронічний колостаз у дітей (хірургічний погляд на проблему) / О.Б. Боднар, О.П. Дзам, В.П. Притула, Л.І. Ватаманеску, Г.Б. Боднар. – Чернівці: БДМУ, 2016. – 199 с.
13. Pediatric Surgery [7th Edition] George W. Holcomb III, Ashcraft's - Saunders, 2020.-1316p.
14. Pediatric Surgery: textbook / V.A. Dihtiar, V.I. Sushko, D.Yu. Kryvchenia et al.; edited by V.A. Dihtiar, V.I. Sushko, D.Yu Kryvchenia. – Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2019. – 368 p.
15. Pediatric Surgery Emmanuel / A. Ameh Stephen W. Bickler Kokila Lakhoo Benedict C. Nwomeh Dan Poenaru. - Springer, Cham, 2020.- 398 p.
16. Pols H.A.P. Anorectal malformations / H.A.P. Pols. - Desiree van den Hondel, 2015. – 213 p.
17. Holschneider A.M. Hirschprung's disease and allied disorders / A.M. Holschneider, P. Puri. - Springer, Berlin. 2008. – 414 p.
18. Hutson J.M., Spencer W. Beasley The Surgical Examination of Children, 2nd edition // Springer, Berlin, Heidelberg. 2013, 310 p.
19. Jeffrey J.F., Lanzkowsky L.Ph. Lanzkowsky's manual of pediatric hematology and oncology, 6th ed., Elsevier. 2016, 788 p.
20. Jeffrey R.W., Kay H. M. Pediatric Gastrointestinal and Liver Disease, 5th edition // Elsevier. 2015, 1216 p.
21. Mattei P. Fundamentals of Pediatric surgery / Springer, New York. 2011, 922 p.
22. Pena A. Surgical treatment of colorectal problems in children / A. Pena, A. Bischoff. - Springer, New York. 2015. – 497 p.
23. Parekh P.J. Colon Irrigation: Effective, Safe and Well-Tolerated Alternative to Traditional Therapy in the Management of Refractory Chronic Constipation / P.J. Parekh, D. Burleson, C. Lubin, D.A. Johnson // Journal of Clinical Gastroenterology and Hepatology. – 2018. – Vol. 2. – P. 1 – 5.